

Reflektion och slutsats av praktiken

Praktikens syfte

När jag gick på gymnasiet tyckte jag alltid att kraven var höga och svåra. Men de sa att på högskolan är kraven ännu högre. Precis efter studenten läste jag på Institutionen för medieteknik i Växjö och med en gång märkte jag det högre tempot. Rapporten och webbsidan ska vara klar till nästa söndag. Klarar du inte det blir det en komplettering. Du har en vecka på dig.

När jag nu har gjort min första riktiga praktik tycker jag universitetens krav är generösa. Största skillnaden är att under praktiken är det på riktigt. Här kan det inte bli fel. Om det blir fel får vi ta om det. Som när deltagarna i vecka två går upp på scen iklädda logotyper och varumärken. När vi upptäckte det fick vi ta om hela inspelningen.

En gång under Nyhetsradion gjorde jag ett inslag som blev för mycket reklam för att kunna sändas på public service. Då sa examinator bara det till mig. Nej, det är bara reklam för dem, det kommer inte gå att sända. Men då fick jag ett nytt försök dagen därpå att göra något nytt och ingen kommer ihåg att jag gjorde fel dagen innan. Men jag lärde mig något av det och jag gjorde inte om samma fel.

Om nu programmet skulle sändas samma kväll och vi inte var klara med jobbet, då blir det en svart bild i tv-rutan eller tyst i radion. Eller på en tidning där jag får ta de arga telefonsamtalen från pensionärerna som inte fått sina korsord i tidningen. Universitetet eller skolan är på så vis en simulering där jag har möjligheten att uttrycka mig på flera olika sätt och pröva mig fram. Jag börjar förstå efter genomförd praktik varför den finns i utbildningsplanen.

”Utbildningens syfte är att studenten ska tillägna sig kunskaper och färdigheter som möjliggör arbete inom mediebranschen och fortsatta akademiska studier och forskning i ämnet journalistik.”
(Linnéuniversitetet, 2014, s.1).

Jag kan inte gå i tre år i en skola och sedan komma ut och veta allt. Vad har jag för någon erfarenhet av redaktionellt arbete är något som alla arbetsgivare frågar. Det som att lära sig cykla utan stödhjul. Någon gång måste föräldrarna släppa cykeln så jag får cykla själv.

Nytt medielandskap

Flera gånger under praktiken tänkte jag, vad är egentligen journalistiken i det hela? Nygren (2008) skriver om hur journalisten har setts som en murvel. En bild jag hade av journalisten under mina första skolår i grundskolan var att en journalist intervjuade människor och skrev artiklar i tidningar. Det var en liknande bild jag hade av journalister även när jag började studera i Kalmar. En journalist intervjuar och förmedlar en berättelse. Då visste jag att de också kan göra TV eller radioreportage. På fritiden driver jag eget företag. ”Stongdal Media skall huvudsakligen bedriva journalistisk verksamhet.” (Rossi, 2016). Så skriver jag i sjunde kapitlet andra paragrafen det dokument som styr verksamheten. Vad är journalistisk verksamhet? Enligt Nygren (2008) är det alltså ett självständigt urval. Jag gör självständigt urval av fotografier, deras utsnitt, vilka bilder som blir bra. Målet med journalistiken är att berätta eller förmedla något. Precis som det här programmet jag har arbetat med under de senaste veckorna. Här görs flera urval hela tiden.

”Begreppet journalist täcker in alla redaktionella medarbetare på ett massmedieföretag, det vill säga inte bara reportrarna, utan även fotografer, redigerare och chefer.” (Häger, 2014, s.20). Det var först då jag förstod att begreppet journalist inte bara är en reporter. Självständighet är ett begrepp som är ofta återkommande. Som journalist gör jag ett urval. Som när jag assisterade bildproducenten och scriptan under en inspelning. Där görs ett urval av de inspelade klippena. Som bildproducent gör jag ett urval av vilka kameravinklar som ska användas. Samma sak med programledaren som formulerar frågan och lyssnar aktivt på vad intervjupersonen säger.

Nygren (2008) delar upp journalistiken i tre olika delar. Insamling, bearbetning och presentation av berättelsen. Häger (2014) skriver om hur tevejournalistik skiljer sig från tidningar. Han kallar teveintervjuer för dubbla intervjuer. Det innebär även att intervjun fungerar som en presentationsform. Hela programmet Idag om ett år bygger just på den här presentationsformen som Häger skriver om.

Nord & Strömbäck (2012) hävdar också att medier inte är samma sak som journalistik. Det finns en skillnad mellan dessa två begrepp. De beskriver journalistik som en genre som kan presenteras via medierna.

Det redaktionella systemet

Var finns journalisterna i den här produktionen? Jag arbetade på ett produktionsbolag som producerade ett underhållningsprogram till SVT. ”Andra typer av tidsaktuell journalistik fyller medierna med reportage, dokumentärer och andra former av berättande journalistik (Nygren, 2008, s.28). Idag om ett år är ett program som berättar om människor och deras mål. Därför måste vi hitta människorna först och göra research. Här kommer redaktionen in i bilden.

En teveproduktion innefattar flera olika roller med projektledare och producenter. Men just redaktionen och journalisterna leds av redaktörerna. Det är som när jag läste TV/Video 2. Där hade vi i nyhetssändningarna redaktörerna som letade nyheter. Under magasinproduktionen ledde redaktörerna arbetet och fördelade resurserna. Under Nyhetsradion och mitt sommarjobb på Barometerns redaktion var den motsvarande rollen nyhetschefen. Redaktören och nyhetschefen är en journalist. De som letar deltagare/bedriver casting är också journalister.

Under inspelningen är bildproducenten en journalist. Den gör urvalet av vilka bilder som ska används. Under efterproduktionen är redigeraren en journalist. Jag är en journalist under produktionen när jag gör ett urval av bilder med bildproducenten och när jag intervjuade deltagare inför inspelningen. Hela redaktionen har ett ganska hierarkiskt system. Överst finns den ansvarige utgivaren, men sedan delas alla underdelar in i redaktörerna och reportrar/researchers.

Förberedelserna till programmet fick jag veta har pågått i flera månader innan inspelningen. Likt all journalistik krävs god research för att genomföra produktionen. Det är på samma sätt som vi lärde oss i Rättsjournalistiken. En bra researcher kan ta fram massor med information som kan avslöja ytterligare fakta. I Rättsjournalistiken var det relevant för att förmedla korrekt information men även i ett underhållningssyfte som Idag om ett år kan god research förbättra programmet.

Sammanfattning

Min praktik känner jag har gett mig en ny inblick i journalistiken som inte går att få på ett annat sätt. Oavsett om det är för ett kommande yrkesliv eller för fortsatta avancerade studier inom ämnet journalistik. Om jag ska fortsätta bedriva avancerade studier och forska inom ämnet så ger praktiken inblicken i hur det jag kommer fram till faktiskt ska användas. Det räcker inte bara att sitta på ett bibliotek letandes i böcker efter ett svar.

Teori och praktik är två helt skilda delar men som båda behöver samspela för att uppnå den kunskap jag söker oavsett om det är inom journalistiken eller ett annat ämne.

Referenser

Häger, B. (2014). *Reporter: En grundbok i journalistik*. 2. Uppl. Lund: Studentlitteratur.

Linnéuniversitetet. (2014). *Utbildningsplan för Journalistik och medieproduktion MGJOM*.

Kalmar: Linnéuniversitetet. Institutionen för medier och journalistik. Hämtat från:

<http://kursplan.lnu.se/utbildningsplaner/utbildningsplan-MGJOM-3.pdf> [2017-02-19]

Nord, L. & Strömbäck, J. (2012). *Medierna och demokratin*. Lund: Studentlitteratur.

Nygren, G. (2008). *Nyhetsfabriken: Journalistiska yrkesroller i en förändrad medievärld*. 1.

Uppl. Lund: Studentlitteratur.

Rossi, G. (2016). *Enhetsförordning v4.2*. Stongdal Media. Hämtat från:

<http://stongdal.se/?deviceregulations> [2017-02-19]